

РЕШЕНИЕ

№ 432

гр. София, 22.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-3, в публично заседание на
единадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния
състав:

Председател: Венета Цветкова

при участието на секретаря Румяна Люб. Аврамова
като разгледа докладваното от Венета Цветкова Търговско дело №
20231100901963 по описа за 2023 година

Предявен е отрицателен установителен иск по чл. 694, ал. 1, т. 1 ТЗ.

Производството е по предявен от иск от „Н.Е.И И.Т. " ЕАД - в несъстоятелност, ЕИК: ***** за признаване за **установено по реда на чл. 694, ал. 1, т. 1 ТЗ срещу „К.Т.Б. АД - в несъстоятелност, ЕИК ******* несъществуването на приети вземания на ответника по договор за банков кредит от 31.03.2010 година в размерите, посочени в исковата молба, както следва: 1. 645 336,01 лв. - главница с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 2. 39 165,90 лв., - главница, дължима за периода 20.06.2014 г. - 17.09.2014г . с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 3. 398,06лв.- възнаградителна лихва за периода 25.08.2014г. - 17.09.2014г . с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 4. 270,03 лв. – неустойка за забава върху възнаградителна лихва за периода 25.01.2011 г. - 17.09.2014 г. с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 5. 124 921,60 лв., - неустойка за забава върху главницата за периода 20.01.2021 г. – 25.01.2022 г. с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 6. 6502,77 - неустойка за забава върху главницата за периода 25.01.2022 г. -14.02.2022 г., с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 7. 6517,94 лв. - неустойка за забава върху възнаградителна лихва за периода 20.01.2021 г. - 14.02.2022 г. с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 8. 881,40 лв. - разноси по кредита с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 9. Законна лихва върху горепосочените вземания за периода от 14.02.2022г. до погасяването с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 9 ТЗ.

Ищецът твърди, че съдебното решение, от което произтичат посочените вземания и с което е уважен отменителен иск по чл. 59, ал. 5 ЗБН срещу него е загубило правно действие по силата на решение № 8 от 21.05.2021 година на КС, с което нормата на § 8, вр. чл. 59, ал. 5 ЗБН е обявена за противоконституционна. Поради това намира и че с извършеното прихващане са погасени задълженията на ищеца към банката, вкл. тези, предмет на настоящото производство. Отделно намира и че тъй като не е извършено служебно вписване на вземанията в списъка по чл. 64, ал. 1 ЗБН по решението по иска по чл. 59, ал. 5 ЗБН, съобразно редакцията на § 8 при влизане в сила на решението, последното не е породило действие, тъй като вписването е условие за това. На следващо място поддържа и че

посоченото изключва забавата на длъжника за изпълнение на вземането на банката, като намира и че неизпълнение на задължението на синдиците по чл. 64, ал. 2 ЗБН може да се приеме като забава на кредитора, освобождаваща длъжника от последиците на собствената му забава.

Синдикът изразява становище за неоснователност на иска, като поддържа, че с обявяване на прихващането за относително недействително по силата на влязло в сила съдебно решение, вземането на банката се счита да не е погасено.

Ответникът оспорва исковата молба. Счита, че съдебното решение по иска по чл. 59, ал. 5 ЗБН е произвело правно действие, което е установено и по реда на проведен инстанционен контрол, вкл. на решението по молбата по чл. 625 ТЗ. Възразява, че ефектът на решението на КС, по отношение на нормативните актове, вкл. тези с еднократно действие, води до правна последица загуба на тяхното действие занапред, като то, обаче, не може да се разпростре върху уредените по окончателен начин /както е в случая – с влязло в сила съдебно решение/ от обявления за противоконституционен закон правоотношения, който съдилищата са прилагали до обявяването му за противоконституционен. Намира, че пререшаване на такъв спор ще доведе до противоречие със забраната по чл. 299, ал. 1 ГПК. Възразява и че отмяната на прихващането е постановена по конститутивен иск и възстановяване на кредиторското качество на ответника настъпва по силата на самото влязло в сила съдебно решение. Намира, че липсва връзка и обусловеност на задължението по чл. 64, ал. 2 ЗБН и действието на съдебното решение.

Ответникът носи тежест докаже съществуване на включените в списъка на приетите вземания негови вземания, оспорени с исковата молба и по силата на окончателно съдебно решение по иск по чл. 59, ал. 5 ЗБН.

Ищецът носи тежест да докаже своите възражения.

С решение от 14.02.2022 г., постановено по т.д.№ 435/2021 г. на СГС, VI-20 с-в е открито производство по несъстоятелност на „Н.Е.И И.Т. " ЕАД - в несъстоятелност, ЕИК: *****. С определение от 09.10.2023 година съдът по несъстоятелността е одобрил списък на приетите вземания, обявен на 04.07.2022 година в Търговския регистър, след частично уважаване възражението на длъжника за несъществуване на определени вземания и размери, като е в списъка са включени вземанията на К.Т.Б. АД - в несъстоятелност, ЕИК ***** , в описаните в настоящата искова молба размери и произтичащи от договор за банков кредит от 31.03.2010 година, като е съобразил и че същите не са погасени в резултат на изявление за прихващане от 17.10.2014 година, тъй като последното е обявено за относително недействително с влязло на 20.01.2021 година съдебно решение по иск по чл. 59, ал. 5 ЗБН, предявен от синдиците на К.Т.Б. АД - в несъстоятелност, ЕИК *****.

Искът е подаден и в преклузивния срок по чл. 694 ТЗ. Според ал. 6 на цитираната норма, искът по ал. 1 - 3 се предявява пред съда по несъстоятелността в 14-дневен срок от датата на обявяване в търговския регистър на определението на съда по чл. 692, ал. 4 и се разглеждат от друг състав на съда. Определението е обявено в търговския регистър по партидата ищеца на 09.10.2023 година.

По делото липсва спор относно съществуване на вземанията за главница, разноси по кредита и възнаградителна лихва на К.Т.Б. АД - в несъстоятелност, ЕИК ***** по договора за банков кредит от 31.03.2010 година, както и за размера на неустойките за забава в посочените в исковата молба периоди, в случай на съществуване на последните вземания и възстановяването им в патримониума на ответника. Няма спор и че с влязло в сила на 20.01.2021 година решение по т. д. № 1496/2017 година на Софийски градски съд, по предявения от К.Т.Б. АД - в несъстоятелност, ЕИК ***** иск по чл. 59, ал. 5 ЗБН е обявено за недействително по отношение на кредиторите на несъстоятелността на К.Т.Б. АД - в несъстоятелност, ЕИК ***** прихващането, извършено от „Н.Е.И И.Т. " ЕАД - в несъстоятелност, ЕИК: ***** с изявление от 17.10.2014 година на вземане на „Н.Е.И И.Т.

" ЕАД - в несъстоятелност, ЕИК: ***** спрямо К.Т.Б. АД - в несъстоятелност, ЕИК ***** от 685 170 лева – главница по договор за паричен влог от 28.07.2011 година /което е придобил по силата на договор за цесия от 12.09.2014 година/ срещу задълженията на „Н.Е.И И.Т. " ЕАД - в несъстоятелност, ЕИК: ***** към К.Т.Б. АД - в несъстоятелност, ЕИК ***** по договор за банков кредит от 31.03.2010 година.

По възражението на ищеца за липсата на действие на влязло в сила на 20.01.2021 година решение по т. д. № 1496/2017 година на Софийски градски съд.

Съдът споделя аргументите, изложени от съда по несъстоятелността във връзка с нормата на чл. 151, ал. 2 Конституцията на Република България, която е била предмет на тълкуване в производство по реда на чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията на Република България по к.д. № 5/2019 г., по което е постановено решение № 3/2020 година на Конституционен съд. Според възприетото в посоченото решение, всяко решение на КС има правна сила, изразяваща се в неговата задължителност, тъй като обвързва всички държавни органи, физически и юридически лица от момента на влизането на решението в сила и обвързващата сила на решението на КС по принцип е *занапред*. Въпреки това, според решението, обявените за противоконституционни *ненормативни* актове - закони във формален смисъл, решения на Народното събрание и укази на президента - са невалидни от приемането или издаването им, което е изключение от правилото за действие на решенията на Конституционния съд *занапред*. Същевременно, по отношение на нормативните актове – действието е винаги *занапред* и те губят своето действие/валидност от влизане в сила на решението на КС, но възникналите от прилагане на противоконституционния нормативен акт правни последици се запазват, стига тези правоотношения да са приключили до влизане в сила на решението на КС, освен ако Народното събрание постанови друго при условията на чл. 22, ал. 4 ЗКС. Конституционният съд, е възприел посоченото разрешение, като е изходил от необходимостта от гарантиране сигурността и правовия ред в демократичната държава, общия интерес и благо и върховенство на Конституцията. Свързано с това разрешение е и пораждането на съответно задължение за законодателя да уреди последиците от прилагането на обявения за противоконституционен закон, като до произнасянето на Народното събрание, при наличие на правен спор, съдилищата го решават, като прилагат пряко Конституцията и принципите на правото /вкл. и в хипотезите на обявен за противоконституционен *нормативен* закон с еднократно действие, което вече е изчерпано преди влизането в сила на решението на Конституционния съд/. Или, Конституционният съд изрично е приел, че противоконституционният нормативен акт **н** е се прилага само по отношение на заварените от решенията му правоотношения и правоотношенията, предмет на висящи съдебни производство, като единствените хипотези на изключения от принципа за действие на решенията на КС, когато касаят нормативен акт/разпоредба, *занапред*.

В конкретната хипотеза, с решение на Конституционния съд № 8 от 27.05.2021 година по к.д. № 9/2020 година, е обявена за противоконституционна нормата на § 8 ПР ЗИД ЗБН от 2018 година, с който е предвидено, че разпоредбата на чл. 59, ал. 5 ЗБН в актуалната ѝ към онзи момент – след изменението от 28.11.2014 година - редакция се прилага, считано от 20.06.2014 година. С Решението по т.д. 1496/2017 година, прихващането е обявено за относително недействително именно на основание чл. 59, ал. 5 ЗБН, като съдът е приложил разпоредбата със задна дата, съобразно обявения за противоконституционен § 8, но посоченото съдебно решение е влязло в сила на 20.01.2021 година – преди влизане в сила на постановеното от КС решение № 8/2021 година. Следователно, правоотношението, което е било регулирано и по отношение на което е приложена противоконституционната разпоредба, е било предмет на съдебно производство, но същото е приключило с окончателен съдебен акт преди обявяване на тази норма за противоконституционна. Ето защо и предвид приетото в решение на КС № 3/2020 година, правоотношенията са окончателно разрешени със силата на пресъдено нещо от постановеното съдебно решение и при липсата на изрична норма и понастоящем, която да урежда последиците от прилагане на

обявен за противоконституционен закон, този спор не би могъл да бъде пререшаван, вкл. чрез преразглеждането му с оглед пряко приложение на Конституцията.

В заключение следва да се приеме, че ответникът е кредитор на настоящия ищец за вземанията по договора за кредит, които не са погасени посредством настъпил ефект на изявлението за прихващане.

По възраженията на ищеца във връзка с неизпълнение на изискванията на чл. 64, ал. 2 ЗБН. Съдът намира същите за неоснователни.

Изложеното от ищеца тълкуване на посочената правна норма не следва от закона, който по императивен път урежда правоотношенията, свързани с търговската несъстоятелност а в частност и на банковата несъстоятелност. Нормата на чл. 64, ал. 2 ЗБН действително предвижда вземанията на лицата, които са извършили прихващания, обявени за недействителни по реда на чл. 59 с влезли в сила съдебни решения, да се вписват служебно от синдика в списъка по чл. 64, ал. 1 ЗБН – на приетите вземания, но неизпълнението на това задължение на синдиците няма за последица погасяване на насрещното вземане на банката или поне – такава не е предвидена в закона. Невключването на вземанията на извършилите прихващане лица в списъка на приетите вземания, не е предвидено в закона и като условие, за да породи действие съдебното решение по иск по чл. 59, ал. 5 ЗБН. Вземанията на банката са възстановени и съществуват по силата на настъпилата с решението по конститутивния иск правна промяна, която по никакъв начин не е обвързана с неизпълнение задължението на синдиците и настъпва с влизане в сила на съдебното решение. Задължението по чл. 64, ал. 2 ЗБН е с цел осигуряване интересите на кредиторите на банките, прихващания на които вземания са обявени за недействителни, като същите бъдат гарантирани, че вземанията им ще бъдат включени в списъка на приетите вземания от банката, без оглед пропускане на преклузивните срокове, установени в нормите на чл. 63 и сл. ЗБН. В тази връзка, неотнормирани са възраженията на ищеца относно института на забава на кредитора, установен в чл. 95 и сл. от ЗЗД, който би могъл да бъде приложим в отношенията между кредитора и длъжника по повод изпълнение на задълженията по договора за банков кредит, но не и във връзка с неизпълнение на задължението на синдиците на банката за служебно вписване в списъка на приетите вземания, вземанията на кредиторите по отношение на които прихващането е обявено за недействително, което не е обуславящо длъжниковото неизпълнение. Неизпълнение на задълженията на синдиците би могло да се санкционира по реда на чл. 35 ЗБН.

Предвид изложеното, искът е неоснователен.

Страните нямат искане за присъждане на разноски.

Предвид разпоредбата на чл. 694, ал. 7 ТЗ държавната такса се определя върху една четвърт от вземането, за което е предявен установителният иск и не се внася предварително. Ако искът бъде отхвърлен, разноските са за сметка на ищеца, затова „Н.Е.И И.Т.“ ЕАД/н/ следва да бъде осъдено да заплати в полза на бюджета на СГС държавна такса от 1 % върху размера на исковете или сумата 8239,94 лева.

Така мотивиран, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „Н.Е.И И.Т.“ ЕАД- в несъстоятелност, ЕИК: *** срещу „К.Т.Б. АД- в несъстоятелност, ЕИК ***** иск за признаване за установено по реда на чл. 694, ал. 1, т. 1 ТЗ несъществуването на приети вземания на ответника по договор за банков кредит от 31.03.2010 година в размерите, посочени в исквата молба, както следва: 1. 645 336,01 лв. - главница с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 2. 39 165,90 лв., - главница, дължима за периода 20.06.2014 г. - 17.09.2014г . с ред на**

удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 3. 398,06лв.- възнаградителна лихва за периода 25.08.2014г. - 17.09.2014г. с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 4. 270,03 лв. – неустойка за забава върху възнаградителна лихва за периода 25.01.2011 г. - 17.09.2014 г. с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 5. 124 921,60 лв., - неустойка за забава върху главницата за периода 20.01.2021 г. – 25.01.2022 г. с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 6. 6502,77 - неустойка за забава върху главницата за периода 25.01.2022 г. -14.02.2022 г., с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 7. 6517,94 лв. - неустойка за забава върху възнаградителна лихва за периода 20.01.2021 г. - 14.02.2022 г. с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 8. 881,40 лв. - разноси по кредита с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ; 9. Законна лихва върху горепосочените вземания за периода от 14.02.2022г. до погасяването с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 9 ТЗ, като неоснователен.

ОСЪЖДА „Н.Е.И И.Т. " ЕАД - в несъстоятелност, ЕИК: ***** да заплати да заплати в полза на бюджета на Софийски градски съд, на основание чл. 694, ал. 7 ТЗ, сумата 8239,94 лева- държавна такса за производството, която да се събере от масата на несъстоятелността на „Н.Е.И И.Т." ЕАД/н/.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Софийския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му и е постановено при участието на синдика А. Т..

Съдия при Софийски градски съд: _____